

Istanbul Feminist Kolektif olarak, kadına yönelik erkek şiddetini önlemek ve bu şiddeti engellemek için uzun yıllardır mücadele ediyoruz. Mücadelemizin temelinde erkek şiddetine karşı kadın dayanışmasıyla hep birlikte güçlenmek; bu şiddetin evde, işte, mahallede, sokakta, ailede maruz kaldığımız çeşitli tezahürlerine karşı birlikte direnmek yatıyor.

Erkek şiddetini önlemek için devlet tarafından geliştirilen politikanın temelinde aileyi korumak ve güçlendirmek var. Bu amaçla bir yandan evlilik teşvik edilirken, diğer yandan boşanmalar engellenmeye çalışılıyor. Bununla da kalmayan bu politikalar önceliğini, ailenin muhafaza edilmesine ayırarak kadını şiddetten korumaya çalışıyorlar. Biliyoruz ki kadınlara tek adres olarak evlilik gösterildikçe, aile dışındaki yaşam biçimleri reddedildikçe ve **"fıtrat"** söylemiyle kadınlık ve erkeklik rolleri sabitlenerek benimsetilmeye çalışıldıkça, erkek şiddetinin önlenmesi imkansız!

Hayatta kalmak için erkek şiddetine direniyoruz!

Erkek şiddetini önlemek için kadınları cinsiyetçi rollerle aileye bağımlı kılan politikaların terk edilmesi gerekiyor. Ayrıca, devletin kadınları **'korumak'** için geliştirdiği politikaların da erkek şiddetini önleyecek ve engelleyecek öncelikte olması, yani kadınların eşitliğini ve özgürlüğünü esas alması gerekiyor.

Her gün en az 3 defa karşılaştığımız kadın cinayeti haberlerini okurken, davalarını izlerken kadınların hayat hikayelerinde, öldürmeye kadar varan erkek şiddetinin hakaretle, aşağılamayla ya da tek bir tokatla başladığını görüyoruz. **Pek çok kadının yaşadıklarının en az bir yakını tarafından bilindiğini, kimilerinin savcılığa giderek şikayetçi olduğunu, kimilerinin ise bir dönem sığınakta kaldıkları ya da koruma kararı aldıklarını biliyoruz.** Peki, kadınlar yaşadığı şiddeti elindeki olanaklarla, ulaşabildiği yerlerle paylaşırken, kadınlara şiddet uygulayan erkekler neden engellenmiyor? Kadınlar şiddetten neden uzaklaştırılmıyor? Bunun üzerine hepimizin düşünmesi gerekmez mi?

Devlet kadın katliamının önlenmesinden sorumludur!

Bu coğrafyadaki kadın katliamının engellenmemesinde en büyük sorumluluğun devlette olduğunu biliyoruz; ancak hepimize düşen bir parça sorumluluğu da inkar edemeyiz. Özellikle çocuklu kadınların, en yakınındakiler tarafından kendilerini evliliğe mecbur hissettirildiğini ve kocalarına bir şans daha vermeleri için ikna edildiklerini biliyoruz. Böylesi bir toplumsal baskı karşısında **"Hayır"** diyebilmeyi başaran kadınların da karşısına bu sefer devlet destekli **'Bir şans daha ver', 'Çocuğun var, yuvanı yıkma'** söylemi çıkıyor. Boşanmış, aileden kopmuş kadınların tek başlarına yaşamalarına yönelik bir sosyal politika esastan reddedildiği için çok sayıda kadın kendileri için şiddet yuvası olan ailelerde yaşamaya devam etmek zorunda kalıyorlar.

Yaşamak için öldürmek zorunda bırakılıyorz!

Peki, biz şimdi sizlere ne mi sunmak istiyoruz? Yaşamları ve canları için mücadele eden kadınların; şiddet gördüğü evde, sokakta, mahallede erkekler engellenmediği için canlarına tak ederek ve genellikle de canını kurtarmak için şiddete başvurmak durumunda kalmış kadınların, medyada duyulan haberleri üzerinden aylık bir döküm sunmayı hedefliyoruz. **Yani, kadınların tuzluk uzatmadığı, boşanmak istediği, dilediği kıyafeti giydiği, facebook hesabı açtığı, izinsiz sokağa çıktığı için öldürülmelerinin tam tersi bir yerden, şiddetten kurtulmak ve ölmek için şiddete başvuran kadınların haberlerini paylaşacağız.**

Ocak ayına dair yaptığımız bu derleme, sadece medya yoluyla ulaşabildiğimiz olayları içeriyor. Cinsiyetçi haberlerin arasından kadınların hikayelerini çekip çıkarmak elbette zor. Bu haberler genellikle bir kadının kocasını/sevgilisini öldürmesinin başlı başına **“haber değeri”** taşıdığı varsayımıyla hareket ederken, sadece olaya odaklanarak şiddet geçmişine dair bilgiyi bize genellikle sunmuyor. Kadınların yıllarca gördükleri şiddet sonucu, kendilerini korumak için cinayet işlediklerini söyledikleri savunmaları ise gazete satırlarında tek cümleyle geçiştirilen birer **“iddia”** olarak kalıyor. Bu derlemede ayrıca, meşru müdafaa şeklinde işlenen cinayet ve yaralamaya ilişkin süren davalar ve yargı kararlarına dair haberlere, kendini savunma amacıyla uygulanan şiddete ve konuya ilişkin yapılan açıklama/eylemlere de yer verdik.

Buradaki talebimiz, erkek şiddetini önlemek için aileyi değil kadını güçlendirecek, boşanmayı değil şiddeti engelleyecek politikaların oluşturulmasını yine ve yeniden gündeme taşımak.

Biliyoruz ki şiddet uygulayan erkekler engellenemediği için kadınlar, kendilerini korumak adına şiddete başvurmak zorunda kalıyorlar. Kadınların erkek şiddetine karşı çaresiz bırakıldığı erkek egemen sistemde, kendini kurtarmak için yaptığı her savunma bir meşru müdafadır ve bu tavrın hukuktaki karşılığı cezasızlık olmalıdır! **Erkek şiddetine karşı mücadelemizi büyütme adına kadınların bu direnişini görünür kılmak istiyoruz!**

KADINLAR ERKEK ŞİDDETE DİRENİYOR

1 Ocak'ta İstanbul Taksim Meydanı'nda yeni yıl kutlamalarında kalabalığın arasında tacize uğrayan bir kadın, arkasındaki tacizciye dönerek tekme attı ve, **“Ne yaptığını sanıyorsun”** diyerek bağırdı. Tacizci ise olay yerinden uzaklaştı.

44 yaşındaki Nermin, 3 Ocak'ta Beyoğlu Örnektepe'de yaklaşık 1 buçuk yıldır görüştüğü ve evinde tecavüz girişimiyle karşı karşıya kaldığı Eyüp Altıparmak'ı boğarak öldürdü. Polise teslim olan Nermin, Gayrettepe Asayiş Şube Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Nermin, şube çıkışında soru yönelten gazetecilere şöyle dedi, **“Herkes hak ettiğini bulur.”**

Malatya'nın Kuluncak ilçesinde Zekine, kocası Virani Kergir'i 3 Ocak'ta silahla öldürdü. Zekine, Virani Kergir'in ikinci karısıydı ve resmi nikahları yoktu. Yakalanan Zekine cezaevine gönderilirken, 5 yaşındaki kız çocuklarının Jandarma tarafından Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bağlı bir yuvaya verileceği öğrenildi.

Konya'nın Selçuklu ilçesinde Bünyamin Gür, 5 Ocak'ta sabaha karşı eski sevgilisi Gülşah'ın, kardeşi Leyla ile birlikte yaşadığı evlerine zorla geldi. 23 yaşındaki Leyla, evi terk etmesini söylediği Bünyamin Gür'ü bıçakla yaraladı. Leyla, olayda kullandığı bıçakla gözaltına alındı.

İzmir’de Y. 8 yılda 4 kez yaşadığı evliliklerin hepsinde kocaları tarafından şiddete maruz kaldı. Her seferinde koruma kararı alan ve evliliklerini bu şiddet sebebiyle bitiren Y., son evliliğinde de şiddete maruz kalınca kocası A. için koruma kararı aldirarak boşanma davası açtı. Ancak, A.’nın uyguladığı şiddet sona ermeyince Y. bu kez A.’yı dövdü. A. ise, “Karım bana şiddet uyguluyor” diyerek koruma kararı aldı ve 12 Ocak’ta boşandılar.

Adana’da yaşayan Eda, sevgilisi Serhat K.’nin şiddetine sürekli maruz kalıyordu. 18 Ocak’ta gece yarısı yine darp edilince Eda, bu kez dayanamayip mutfaktan aldığı bıçakla Serhat K.’yi bacağından ve göğsünden yaraladı. Ardından 112 Acil Servisi arayarak ev adresini verip ihbarda bulundu. Adana Devlet Hastanesi’ne kaldırılan Serhat K.’nin hayati tehlikesi bulunmadığı öğrenildi. Fatih Polis Merkezi’ne getirilen Eda, **“Bana her gün şiddet uyguluyordu. Artık yeter deyip bıçakladım,”** dedi.

Afyonkarahisar’da Fatma, dini nikahla yaşadığı Hasan Yılmaz’ı av tüfeğiyle vurarak öldürdü. Şiddetine sürekli maruz kaldığı ve daha önce ayrıldığı Hasan Yılmaz ile tekrar birleşmek durumunda kalan Fatma, 25 Ocak’ta Hasan Yılmaz’ı öldürdü. Fatma göz altına alınırken olayla ilgili soruşturma sürüyor.

Adana’da Deniz’in ayrılmak istediği ve ayrı yaşadığı kocası Mehmet Yıldırım, evlilikleri süresince birlikte aldıkları kamyonetten Deniz’e pay vermeyi reddetti. Deniz, adamın kulağını tırnağıyla kesti. Mehmet Yıldırım da Deniz’i yumruklayarak şiddet uyguladı. Her ikisine de ‘basit yaralama’ suçundan 29 Ocak’ta dava açılırken 1.5’ar yıl hapis cezası ile cezalandırmaları isteniyor.

DEVAM EDEN MEŞRU MÜDAFAA DAVALARI ve YARGI KARARLARI

Fatma, 23 yıldır evli olduğu ve kendisinden yıllardır şiddet gördüğü kocası Metin Kaymak’ı kafasına vurarak öldürdü. İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 30 Aralık’ta görülen davanın karar duruşmasında heyet, müebbet hapis cezasıyla yargılanan Fatma’ya evliliği boyunca gördüğü şiddetten dolayı tahrik indirimi ve iyi hal indirimi uyguladı. Ceza, 18 yıl 4 ay’a indirildi. Duruşmada Fatma, **“Sürekli dayak yiyordum, aldatılıyordum. Oğluma cinsel tacizde bulunuyordu. Ruh ve sinir hastası oldum sayesinde. Sonunda bana kafayı yedirtti,”** dedi.

Bursa’nın Gemlik ilçesinde N., 20 yıl evli kaldığı ve 3 yıldır ayrı yaşadığı eski kocası Y. Z.’nin tecavüz girişimine maruz kaldı. Polise yapılan bu başvuru, 20 Mayıs 2014 tarihinde hazırlanan iddianameyle yargıya taşındı. Hastaneye sevki yapılan N.’nin vücudunun çeşitli bölgelerinde sıyrık, morluk ve ekimozlar olduğu tespit edildi. Yapılan yargılama sonucu koca Y.Z. hakkında ‘beraat’ kararı verildi. Beraate gerekçe ise Yargıtay 14. Ceza Dairesi’nin **“Cinsel saldırı suçunun basit halinin eşe karşı işlenmesi suç olarak düzenlenmemiştir”** kararı oldu. Yargıtay’ın bu kararı sebebiyle sanığa ceza veremeyen Gemlik 1. Asliye Ceza Mahkemesi Hakimi Levent Dağdeviren, bunun üzerine sanık için 5 Ocak’ta ‘eşe karşı yaralama’ suçundan suç duyurusunda bulunulmasına karar verdi.

5 ay önce eski sevgilisini öldüren Selma'nın yargılandığı davanın ilk duruşması Antalya 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Elazığ'da yaşayan 23 yaşındaki Selma, sevgilisi Semih Al'dan ayrılmak istediğini söyleyince Semih Al, Selma'yı elindeki fotoğraflarla tehdit etmeye başladı. Selma'ya tecavüz etti. Selma'nın kendisi hakkında şikayetçi olduğu Semih Al, 7 ayrı suçtan tutuklanmasına rağmen Selma, ailesinin ısrarı yüzünden şikayetinden vazgeçmek zorunda kaldı. Semih Al ise serbest bırakıldı. 10 Ocak'ta görülen duruşmada verdiği ifadeyle Selma, **"Onun yüzünden annemle Elazığ'dan kaçıp Antalya'ya geldik. Ancak peşimi bırakmadı. Olay günü beni 10. kattan aşağıya sarkıttı. Kavga sırasında bıçakladım,"** dedi.

Isparta'nın Yalvaç ilçesinde sürekli saldırısına maruz kaldığı tecavüzcüyü öldüren Nevin'in yargılandığı davanın 13'üncü duruşması 12 Ocak'ta görüldü. Feministler olarak takip ettiğimiz duruşmada Savcı Osman Çabuk mahkeme heyetine sunduğu mütalaada, "Nevin'in tecavüze uğramadığını, Nurettin Gider ile 3 yıl süren gönül ilişkisi olduğunu" iddia ederek Nevin hakkında ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası talep etti. Mütalaaya karşılık söz alan Nevin, **"Ben namusumu temizledim. Ne gönüllü ilişkim vardı ne de o fotoğrafları gülererek ve poz vererek çektirdim. Tanıkların hepsi de onların yakınıydı. Para verdiler, konuşturdular,"** dedi. Duruşma, 25 Mart tarihine ertelendi.

Kastamonu'da kendisine şiddet uyguladığı için kocası Mustafa Ö.'yü tabancayla öldürmekten yargılanan Nurgül'ün cezasına, kadına şiddet indirimi uygulandı. Ağırlaştırılmış müebbet cezasıyla yargılanan Nurgül'ün cezası 17 yıl 6 aya indirildi. 21 Ocak'taki duruşmada Mahkeme heyeti, cezaevinde 2 yaşındaki kızı ile birlikte kalan Nurgül'ün tutukluluğunun devamına karar verdi.

Kendisine evlendiği günden beri şiddet uygulayan, ölümle tehdit eden kocası Özkan Kaymaklı'yı öldüren Yasemin'in yargılandığı dava, 26 Ocak'ta İstanbul Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye devam etti. Olay günü Özkan Kaymaklı Yasemin'i çocuğuyla birlikte bir odaya kilitleyerek bütün gece aç ve susuz bırakmıştı. Sabah olduğunda Özkan Kaymaklı'nın şiddeti yeniden başladı. Yasemin ise bu şiddet karşısında kendisini ve çocuğunu savunmak amacıyla Özkan Kaymaklı'yı bıçaklayarak öldürdü. Duruşmada tanıklık eden Yasemin'in kardeşi Eda, 2 yıllık evlilikleri boyunca ablasının maruz kaldığı ve kendisinin tanık olduğu şiddeti anlattı. Duruşma, 19 Mart'a ertelendi.

Zonguldak'ta geçen yıl 8 Ocak'ta şiddetine sürekli maruz kaldığı 18 yıllık kocası Muhammet Ali Erke'yi boğarak öldüren Ayşegül'ün yargılandığı davanın 30 Ocak'ta görülen duruşmasında Ayşegül'ün tutuksuz yargılanmasına devam edildi. Savcı mütalaasında, **"Eylemini haklı görülebilir bir korku ve telaştan kaynaklanan güdü ile savunma sınırını zorlayarak gerçekleştirdiği"** kanaatiyle sanığa ceza verilmemesini istedi. Ayşegül, eyleminde meşru savunma ve zorunluluk hali olduğu gerekçesiyle 24 yıla kadar hapis istemiyle tutuksuz yargılanıyor.

KONUyla İLGİLİ EYLEMLER

İstanbul Feminist Kolektif 30 Aralık'ta kendilerini korumak için şiddete maruz kaldıkları, canlarına kast eden erkekleri öldürmekten ceza alan mahpus kadınlara yeni yıl için dayanışma kartı gönderdi. **"Yeni yıla girerken erkek şiddetine direnen kadınlara selam olsun!"** diyen kartlar, İstanbul'dan Isparta'ya, Konya'dan Antep'e birçok kadın cezaevine gitti. Kolektif, **"Kadınların bu cinayetleri, katil erkekler gibi keyfinden değil, erkek egemen sistemden aldıkları güçle değil, sadece kendilerini ve çocuklarını kurtarmak için işlediklerini biliyoruz,"** dedi. Açıklamada ayrıca, **"Canını, hayatını savunduğu bu direnişte erkekler gibi ceza indirim peşine düşmeyen ve erkek yargının kadın katillerine uyguladığı bu indirimlerden nasıplendirilmeyen kadınların yalnız olmadığını herkese duyurmak istiyoruz,"** denildi.

İstanbul Feminist Kolektif üyeleri, kendisine yıllardır şiddet uygulayan kocası Özkan Kaymaklı'yı öldüren Yasemin'in yargılandığı davanın 26 Ocak'taki duruşmasına katıldı. Yapılan açıklamada, **"Yasemin kendisini savunmasaydı, ya kendisi ya çocuğu, belki ikisi de ölecekti. Şimdi ise Yasemin, kendisine ve çocuğuna sistematik olarak şiddet uygulayan, ölümle tehdit eden kocasını öldürmekten yargılanıyor,"** denilirken, Yasemin'in meşru müdafaadan tahliye edilmesi talep edildi. Açıklamada ayrıca, Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nin delilleri toplamadan, acele ile yargılama sürecini bitirmek istediği vurgulandı.

ŞİDDETİ İZLEME, MÜDAHİL OL!

İstanbul Esenyurt'ta Mehmet Ali Ünal, 14 Ocak'ta karısı Asiye'nin arkadaşı olarak evlerinde kalan Aysel'e cinsel saldırıda bulundu. Saldırıya uğrayan Aysel, işte olan arkadaşı Asiye'yi aradı; ancak Mehmet Ali Ünal'ın müdahalesiyle telefon yere düştü. Açık kalan telefondaki sesleri duyan Asiye, polisi arayarak kocasını şikayet etti. Mahkeme heyeti, sanık Ünal'ı **"cinsel saldırı"** suçundan 12 yıl hapis cezasına çarptırdı. Cinsel saldırı suçunun teşebbüste kaldığına dikkat çeken mahkeme, cezayı 6 yıla indirdi. Sanığın duruşmalardaki iyi halini de dikkate alarak cezayı 5 yıla indiren mahkeme, tutuklu kaldığı süreyi göz önüne alarak sanığın tahliyesine karar verdi.